

Richtlijn voor strafvordering kindermishandeling

Rechtskarakter: aanwijzing i.d.z.v. artikel 130, lid 4 Wet RO

Van: College van procureurs-generaal

Aan: hoofden van de OM-onderdelen

Registratienummer: 2015R050

Datum inwerkingtreding: 01-03-2015

Publicatie in Stcrt.:

Vervallen:

Relevante beleidsregels OM: aanwijzing kader voor strafvordering en OM-afdoeningen(2015A001)

Richtlijn voor strafvordering seksueel misbruik minderjarigen (2015R047)

Wetsbepalingen: Art. 255, 257, 287, 289, 291, 300, 301, 302, 303, 304, 307, 308 Wetboek van Strafrecht (Sr)

Bijlage(n): –

Beschrijving

De richtlijn bevat de meest voorkomende varianten van kindermishandeling in een afhankelijkheidsrelatie. Omdat kindermishandelingszaken evenwel een grote variëteit kennen, blijft maatwerk geboden. Kindermishandelingszaken met een zedenaspect vallen buiten de reikwijdte van deze richtlijn. Voor zaken met een zedenaspect wordt verwezen naar de Richtlijn voor strafvordering seksueel misbruik minderjarigen.

Bij huiselijk geweld tegen kinderen dient de onderhavige richtlijn te worden gebruikt.

Uitgangspunten strafeis

Bij de bepaling van de strafmaat moet als uitgangspunt de bescherming van kinderen gelden. Het geweld jegens een of meer kinderen moet stoppen. Er wordt rekening gehouden met hulpverlening die aan het gezinssysteem wordt aangeboden en er vindt afstemming plaats op eventuele parallelle civielrechtelijke beslissingen.

Een beleidssepot in kindermishandelingszaken is in beginsel niet toegestaan nu het geen recht doet aan de aard en de ernst van het strafbare feit.

Als uitgangspunt dient te gelden dat geen geldboete wordt geëist. Slechts bij hoge uitzondering kan een geldboete worden toegepast. Het vragen en opleggen van een geldboete doet geen recht aan de aard en ernst van het feit. Daarnaast raakt een geldboete in veel gevallen de gezinsfinanciën en daarmee de leefsituatie van het kind. Ook een kale werkstraf is zelden zinvol, omdat daarmee de vaak aanwezige onderliggende problematiek niet wordt aangepakt. Kindermishandelingszaken lenen zich niet voor behandeling op een T(aakstraf)OM-zitting en dienen ten allen tijde aan de rechter te worden voorgelegd.

Voorwaardelijk strafdeel en proeftijd

Bij kindermishandelingszaken is vaak sprake van achterliggende (agressie)problematiek. In de strafeis wordt zoveel mogelijke een voorwaardelijk strafdeel opgenomen, teneinde de verdachte in een gedwongen kader aan de achterliggende problematiek te laten werken en/of het kind te beschermen. Als bijzondere voorwaarde kan gedacht worden aan gedwongen behandeling, reclasseringstoezicht of het volgen van een erkende gedragsinterventie of training en daarnaast aan een verbod op het gebruik van alcohol en/of drugs, een contactverbod en/of een straatverbod.

Als bijzondere voorwaarde kan een verbod om met kinderen te werken worden opgenomen (bijvoorbeeld bij een leid(st)er van een kinderdagverblijf).

Denk aan de mogelijkheid om een langere proeftijd te vragen (artikel 14b lid 2 Sr) en de mogelijkheid van het opleggen van een vrijheidsbeperkende maatregel. Dit speelt met name in zwaardere kindermishandelingszaken, gelet op de eventuele aanwezigheid van andere kinderen en de toekomstige mogelijkheid van nieuwgeboren kinderen.

Denk aan de mogelijkheid van het vragen van dadelijke uitvoerbaarheid van de voorwaarden of van de vrijheidsbeperkende maatregel (artikel 14e/38v Sr).

Voor de bepaling van de strafmaat in kindermishandelingszaken dient altijd een strafmaatoverleg te worden gehouden, waaraan in elk geval de portefeuillehouder Huiselijk geweld en kindermishandeling deelneemt.

Basiscasus/delict

Geweldsdelict jegens een kind in een afhankelijkheidsrelatie

		first offender		1x recidive* (los van TUL)
Verlaten van hulpbehoevende art. 255 Sr	Niet ingrijpen bij mishandeling door partner	Eis TS 200 uur + GS 6 mnd vw		GS 5 mnd (evt. deels vw)
Mishandeling art. 300 Sr	Slaan/stevig vastpakken	Eis TS 40 uur deels vw (met bijz voorw)	5j 2j	Eis TS 60 uur Idem of GS 1 mnd (evt. deels vw)
	Ergens tegen aan gooien/smijten <u>Licht letsel</u>	Eis TS vanaf 60 uur deels vw (met bijz voorw)	5j 2j	Eis TS vanaf 90 uur Idem of GS vanaf 6 wkn (evt. deels vw)
	<u>Zwaarder letsel</u>	Eis TS vanaf 120 uur deels vw (met bijz voorw)	5j 2j	Eis TS vanaf 180 uur Idem of GS 3 mnd (evt. deels vw)
	Bij keel pakken en kort dichtknippen	Eis TS 80 uur deels vw (met bijz voorw)	5j 2j	Eis TS 120 uur Idem of GS 2 mnd (evt. deels vw)
	Slaan met (hard) voorwerp <u>Licht letsel</u>	Eis TS vanaf 120 uur + GS 2 mnd vw	5j 2j	GS vanaf 3 mnd GS vanaf 3 mnd
	<u>Zwaarder letsel</u>	Eis TS vanaf 150 uur + GS 3 mnd vw	5j 2j	GS vanaf 4 mnd GS vanaf 4 mnd
Poging zware mishandeling, art. 302/45 Sr		GS 4 mnd (evt. deels vw)	5j 2j	GS 6 mnd GS 6 mnd
Zware mishandeling art. 302 Sr		GS 18 mnd (evt. deels vw)		maatwerk
Poging doodslag art. 287/45 Sr	Shaken baby	GS 24 mnd (evt. deels vw)		maatwerk
(Kinder)moord/Doodslag art. 287, 289 en 291 Sr	Kindermoord (art. 291 Sr) Shaken baby (kindje overleden)	GS 3 jaar GS 4 jaar		maatwerk maatwerk
Bijzonderheden * Let op het taakstrafverbod van art. 22b Sr. Strafverzwarend onder andere**: Medeplegen Herhaald slachtofferschap/Stelselmatige mishandeling Lange duur/periode Meer slachtoffers (in één gezin) Gebruik van (harde) voorwerpen Ernst van het letsel, restletsel meegerekend Psychische mishandeling en verwaarlozing Toenemende ernst van het toegepaste geweld Bijzondere kwetsbaarheid slachtoffer (slachtoffer is een (zeer) jong kind, in andere zin extra weerloos en afhankelijk, of beperkt) Meermalen recidive Strafverminderend onder andere**: Actief hulp gezocht of aanvaard				

** In de strafmaten is er vanuit gegaan dat aan het voorwaardelijke deel een reclasseringstoezicht of gedwongen behandeling wordt gekoppeld. Werkt de verdachte niet mee aan rapportage of wordt toezicht geweigerd, dan dient dit te leiden tot verhoging van het onvoorwaardelijke strafdeel. Indien het toezicht ook het volgen van een training inhoudt die een aanzienlijk aantal uren in beslag zal nemen, dan kan hiermee in het voordeel van verdachte rekening worden gehouden in het te eisen onvoorwaardelijke deel van de straf.

Niet strafverlagend mag zijn het feit dat kinderen onder toezicht zijn gesteld of zelfs uit huis zijn geplaatst. Deze civielrechtelijke maatregelen zijn genomen ter bescherming van het kind en staan los van de strafzaak.

Legenda

Afkortingen

GS = gevangenisstraf

TS = taakstraf

---

wkn = weken
mnd = maanden
vw = voorwaardelijk
TUL = tenuitvoerlegging eerdere voorwaardelijke veroordeling

Voor een toelichting op de onderstreepte begrippen zie de Aanwijzing kader voor strafvordering en OM-aftoeningen.